

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 czerwca 2015 r. nr Od – 69/15 Szef Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego w S. odmówił chorążemu rezerwy K. F. przyznania jednorazowego odszkodowania z tytułu pogorszenia się zdrowia w postaci obustronnego przytępienia słuchu. W uzasadnieniu decyzji wskazano, iż K. F. pełnił zawodową służbę wojskową w Polskim Kontyngencie Wojskowym w Składzie Międzynarodowych Sił Stabilizacyjnych w Republice Iraku. Nadto wskazano, iż u podoficera stwierdzono obustronne przytępienie słuchu. Decyzja ta została wydana w oparciu o orzeczenie Rejonowej Wojskowej Komisji Lekarskiej w S., która stwierdziła, iż wymienione schorzenie nie powstało w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby wojskowej. Rozstrzygnięcie to utrzymała w mocy Centralna Wojskowa Komisja Lekarska w W..

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł K. F. wnosząc o jej uchylenie oraz ustalenie, że obustronny ubytek słuchu powstał w związku z pełnioną przez niego służbą wojskową w trakcie misji wojskowej w Republice Iraku od sierpnia 2003 r. do stycznia 2004, a w związku z tym o przyznanie jednorazowego odszkodowania za stały uszczerbek na zdrowiu w wysokości trzydziestu procent na ucho lewe i trzydziestu procent na ucho prawe wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 16 kwietnia 2013 r. W uzasadnieniu odwołania wskazał, iż w okresie przed pełnieniem służby wojskowej poza granicami kraju w ramach Międzynarodowych Sił Stabilizacyjnych w Republice Iraku jego stan zdrowia był dobry, nie cierpiał na żadne schorzenia, a jego słuch odpowiadał normie. Zaznaczył, iż w trakcie misji w Iraku doznał uszczerbku na zdrowiu w postaci obustronnego uszkodzenia narządu słuchu o charakterze progresywnym, a schorzenie to wynikało wprost z charakteru wykonywanych przez niego obowiązków służbowych.

Szef Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego w S. wniósł o oddalenie odwołania w całości wywodząc jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Chorąży rezerwy K. F. w okresie od 5 sierpnia 2003 r. do 2 lutego 2004 r. pełnił zawodową służbę wojskową poza granicami kraju w Polskim Kontyngencie Wojskowym w składzie Międzynarodowych Sił Stabilizacyjnych w Republice Iraku. Bezpośrednio przed wyjazdem na misję K. F. nie skarżył się na dolegliwości narządu słuchu, a nadto uzyskał certyfikat zdrowia uprawniający go do pełnienia służby poza granicami kraju.

Dowód:

- wyciąg z decyzji Nr (...) Ministra Obrony Narodowej z dnia 17 lipca 2003 r.,
- certyfikat zdrowia (...)z dnia 13 czerwca 2003 r.,
- odpis przebiegu służby zawodowej – k. 51 akt odszkodowawczych

Pełniąc służbę w Republice Iraku K. F. narażony był na hałas o wysokim natężeniu, m. in. na huk silników lądujących i startujących samolotów, śmigłowców, odgłosy wystrzałów z karabinów maszynowych, huk wystrzałów z czołgu typu A., huk wybuchów pocisków moździerzowych, częste i bardzo głośne sygnały dźwiękowe irackich samochodów.

Podczas pobytu w Republice Iraku żołnierze nie byli wyposażeni w środki ochrony słuchu.

Dowód:

- protokół przesłuchania S. K. – k. 31,
- protokół przesłuchania M. G. – k. 32,

- protokół przesłuchania K. F. – k. 33 – 34

Po powrocie z pierwszej zmiany Polskiego Kontyngentu Wojskowego w Iraku i przeprowadzeniu badań kontrolnych stwierdzono u K. F. stwierdzono obustronne uszkodzenie nerwów słuchowych z utrwalonym upośledzeniem słuchu w tonach wysokich i szumami usznymi. Stwierdzono także wielokrotny uraz akustyczny obustronny.

W trakcie pełnienia służby wojskowej podczas pierwszej zmiany Polskiego Kontyngentu Wojskowego w Iraku w okresie od sierpnia 2003 r. do stycznia 2004 r. K. F. wielokrotnie doznawał obustronnych urazów akustycznych w związku z pełnioną służbą.

Dowód:

- karta informacyjna leczenia szpitalnego z dnia 10 marca 2004 r. – k. 36,

- karta informacyjna leczenia szpitalnego z dnia 15 marca 2006 r. – k. 37,

- wywiad epidemiologiczny – k. 38 – 39,

- wyniki audiogramu – k. 40 – 41,

- pismo zastępcy Szefa Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego w S. z dnia 15 lipca 2014 r. – k. 52,

- dokumentacja medyczna – k. 84

Decyzją z dnia 6 września 2004 r. Szef Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego w S. przyznał K. F. jednorazowe odszkodowanie pieniężne w kwocie 1.664,40 zł z tytułu wypadku zaistniałego w dniu 18 marca 2002 r.

Dowód:

- decyzja nr (...) z dnia 6 września 2004 r. – k. 116 (akta orzecznicze Centralnej Wojskowej Komisji Lekarskiej w W.)

Rejonowa Wojskowa Komisja Lekarska w S. rozpoznała u K. F. obustronne przytępienie słuchu, jednocześnie nie określiła uszczerbku na zdrowiu ze względu na fakt, że schorzenie wymienione w rozpoznaniu nie powstało w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby wojskowej.

Orzeczeniem z dnia 18 czerwca 2015 r. Centralna Wojskowa Komisja Lekarska w W. utrzymała w mocy orzeczenie Rejonowej Wojskowej Komisji Lekarskiej w S. w sprawie określenie uszczerbku na zdrowiu K. F..

Dowód:

- orzeczenie nr (...) z dnia 15 kwietnia 2015 r.,

- orzeczenie nr (...) z dnia z dnia 18 czerwca 2015 r.

Obecnie u K. F. rozpoznaje się utrwalony obustronny niedosłuch odbiorczy średnio i wysokotonowy w przebiegu przebytego urazu akustycznego. Schorzenie K. F. w postaci obustronnego przytępienia słuchu powstało w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby wojskowej. Doznał on w związku z tym stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości piętnastu procent.

Bez względu na to, czy niedosłuch K. F. zostanie zakwalifikowany jako następstwo wypadku pozostającego w związku ze służbą wojskową, czy też jako choroba pozostająca w związku przyczynowo – skutkowym z pełnioną służbą wojskową, to schorzenie ubezpieczonego rozpoznano bezpośrednio po pobycie na misji w Republice Iraku. Najbardziej prawdopodobną przyczyną jego powstania było narażenie na hałas o dużym natężeniu, a nie da się ustalić

innej racjonalnej przyczyny, by powstanie niedosłuchu wyjaśnić. K. F. nie przebył zapalenia ucha, nie chorował na infekcję wirusową, w przebiegu których to schorzeń może m. in. potencjalnie dojść do wystąpienia niedosłuchu.

Dowód:

- opinia biegłej sądowej z zakresu otolaryngologii E. B. – k. 82 – 83v,

- opinia uzupełniająca biegłej sądowej z zakresu otolaryngologii E. B. – k. 287 – 287v

Sąd zważył, co następuje.

Ustalenia faktyczne w sprawie poczynione zostały w oparciu o dowody z dokumentów przedstawionych przez strony. Ich waloru dowodowego nie kwestionowała żadna z nich. Również Sąd nie znalazł podstaw do odmowy uznania ich za wiarygodne. Kluczowym dowodem była jednak opinia biegłego z zakresu otolaryngologii. Omówiona zostanie ona w dalszej części uzasadnienia.

Prawo do jednorazowego odszkodowania pozostającego w związku ze służbą zostało uregulowane w ustawie z dnia 11 kwietnia 2003 r. o świadczeniach odszkodowawczych przysługujących w razie wypadków i chorób pozostających w związku ze służbą wojskową (Dz. U. z 2014 r., poz. 213). Zgodnie z przepisem art. 1 ww. ustawy świadczenia odszkodowawcze określone w ustawie obejmują jednorazowe odszkodowanie przysługujące w razie wypadków i chorób pozostających w związku ze służbą wojskową oraz odszkodowanie za przedmioty osobistego użytku utracone, całkowicie zniszczone lub uszkodzone wskutek wypadku pozostającego w związku ze służbą wojskową. W myśl przepisu art. 2 ust. 1 ww. ustawy świadczenia odszkodowawcze określone w ustawie przysługują żołnierzowi, który doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu wskutek wypadku pozostającego w związku z pełnieniem czynnej służby wojskowej, zwanego dalej "wypadkiem", albo wskutek choroby powstałej w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby wojskowej, zwanej dalej "chorobą", jak również żołnierzowi, który poniósł szkodę majątkową wskutek wypadku, a także rodzinie żołnierza, który zmarł wskutek wypadku lub choroby. W myśl przepisu art. 4 te same ustawy uszczerbek na zdrowiu, o którym mowa w art. 2 ust. 1, uważa się za:

1. stały - jeżeli powoduje upośledzenie czynności organizmu nierokujące poprawy,
2. długotrwały - jeżeli powoduje upośledzenie czynności organizmu na okres przekraczający sześć miesięcy, mogące ulec poprawie (art. 4 ww. ustawy).

Zgodnie zaś z art. 5 ww. ustawy za wypadek uważa się nagle zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, które zaszło podczas lub w związku:

1. z wykonywaniem obowiązków służbowych albo poleceń przełożonych,
2. z wykonywaniem czynności w interesie służby wojskowej, nawet bez polecenia przełożonych,
3. z ratowaniem ludzi z grożącego niebezpieczeństwa albo ratowaniem mienia przed zniszczeniem lub zagarnięciem,
4. z udziałem w pościgu lub ujęciu osób podejrzanych o popełnienie przestępstwa albo ochroną innych osób przed napaścią,
5. z odbywaniem drogi do miejsca i z miejsca wykonywania czynności określonych w pkt 1 i 2.

Organ rentowy oparł swoje rozstrzygnięcie na przepisie art. 1 i 2 niniejszej ustawy, a zgodnie z tym ostatnim jednorazowe odszkodowanie przysługuje żołnierzowi tylko wówczas, gdy choroba, która spowodowała długotrwały lub stały uszczerbek na zdrowiu powstała wskutek szczególnych właściwości i warunków służby wojskowej.

W przedmiotowej sprawie bezsporną była okoliczność wystąpienia u ubezpieczonego uszkodzenia słuchu. Organ rentowy zarówno na etapie przedsądowym jak i w trakcie niniejszego postępowania nie podnosił zarzutów co do tego,

że K. F. takie schorzenie posiada. Organ kwestionował jedynie to, że powyższe schorzenie powstało w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby wojskowej.

Orzekanie o uszczerbku na zdrowiu następuje w oparciu o przepisy odpowiednich aktów wykonawczych wydanych na podstawie powołanej wyżej ustawy. Takim aktem wykonawczym jest rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 8 sierpnia 2003 r. w sprawie ustalania stopnia uszczerbku na zdrowiu oraz związku śmierci żołnierzy ze służbą wojskową wskutek wypadku lub choroby (Dz.U. z 2003 r., Nr. 163, poz. 1578). Wymienione rozporządzenie normujące zasady orzekania o uszczerbku na zdrowiu zawiera tabelę, w której dla poszczególnych schorzeń i urazów przewidziane są określone wartości lub granice uszczerbku na zdrowiu.

Rejonowa Wojskowa Komisja Lekarska w S. nie określiła procentowego uszczerbku na zdrowiu, ze względu na fakt, że według niej obustronne przytępienie słuchu nie powstało w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby wojskowej. Centralna Wojskowa Komisja Lekarska w W. podzieliła to stanowisko.

Z uwagi na fakt, iż ocena stanu zdrowia ubezpieczonego wymagała wiadomości specjalnych, Sąd dopuścił w sprawie dowód z opinii biegłego o specjalizacji odpowiadającej schorzeniu ubezpieczonego, a mianowicie biegłej z zakresu otolaryngologii.

Biegła zakwalifikowała utrwalony obustronny niedosłuch odbiorczy średnio i wysokotonowy w przebiegu przebytego urazu akustycznego jako stały uszczerbek na zdrowiu w wysokości 15 % w oparciu o punkt D nr 42 tabeli. Stwierdziła, iż ubezpieczony przed wyjazdem na misję wojskową nie miał niedosłuchu, a bezpośrednio po powrocie – co wynika z przeprowadzonych badań – już tak. W trakcie pełnienia służby narażony był na hałas o wysokim natężeniu. Ubytek słuchu mógł powstać w wyniku wielu powtarzających się dźwięków o wysokim natężeniu, takich jak huk silników startujących bądź lądujących samolotów i śmigłowców, odgłosu wystrzałów z karabinów maszynowych. Mógł też zaistnieć w wyniku jednego epizodu, jakim było oddanie strzału przez amerykański czołg A. lub też po oddaniu serii ostrzegawczej przez strzelca znajdującego się w pojeździe prowadzonym przez ubezpieczonego. Według biegłej bez względu na to, czy niedosłuch zostanie zakwalifikowany jako następstwo wypadku pozostającego w związku ze służbą wojskową, czy też jako choroba pozostająca w związku przyczynowo – skutkowym z pełnioną służbą wojskową, to rozpoznano go bezpośrednio po pobycie ubezpieczonego na misji wojskowej w Iraku. Brak jest natomiast innej racjonalnej przyczyny, by wyjaśnić pojawienia się niedosłuchu u ubezpieczonego. Ostatecznie biegła podkreśliła, iż rodzaj i źródło hałasu, na jaki narażony był ubezpieczony w okresie pełnienia swoich obowiązków służbowych, są wystarczające by stwierdzić, że był to czynnik, który doprowadził do nieodwracalnego uszkodzenia nerwów słuchowych u ubezpieczonego.

Do powyższej opinii zarzuty wniósł Szef Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego w S.. W zarzutach wskazano, że biegła ograniczyła się tylko i wyłącznie do ustalenia niedosłuchu u ubezpieczonego, powiązując to z pobytem żołnierza w Iraku, przy czym w żaden sposób nie podniosła kontrargumentów do twierdzeń przedstawionych przez (...) w S. i (...) w W., które faktu niedosłuchu u ubezpieczonego nie negowały.

Ustosunkowując się do zarzutów organu biegła podtrzymała wnioski swojej dotychczasowej opinii, przy czym swoje stanowisko uzasadniła.

Opinię sporządzoną przez biegłą należało ocenić jako jasną, pełną i spójną, a jej wnioski za logicznie skorelowane z rozpoznaniem. Opinia ta została wydana po badaniu przedmiotowym ubezpieczonego i analizie dokumentacji medycznej dotyczącej stanu jego zdrowia. Wnioski biegłej korespondują z wynikami przeprowadzonych badań szczegółowo opisanymi w opinii. Powyższe, przy uwzględnieniu, że biegła to wysokiej klasy fachowiec o wieloletnim doświadczeniu klinicznym i specjalności odpowiedniej do schorzenia ubezpieczonego, przemawiało za uznaniem opinii za rzetelną i wiarygodną. Dlatego też, Sąd w pełni podzielił stanowisko biegłej wyrażone w opinii, nie znajdując żadnych podstaw do jego zakwestionowania, mając również na względzie, że żadna ze stron nie wniosła merytorycznych zarzutów co do jej treści. Przyjął tym samym, iż ubezpieczony doznał stałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 15 %.

Mając na uwadze wszystko powyższe, Sąd, w oparciu o art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję, w ten sposób, że przyznał K. F. prawo do jednorazowego odszkodowania z tytułu choroby pozostającej w związku z pełnieniem czynnej służby wojskowej, za piętnaście procent uszczerbku na zdrowiu, o czym orzekł w pkt I wyroku.

W pkt II wyroku, Sąd oddalił odwołanie w pozostałym zakresie jako bezzasadne.

O kosztach procesu orzeczono w oparciu o przepis art. 98 § 1 i 3 k.p.c. zgodnie z którym strona przegrywająca proces obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Wysokość kosztów zastępstwa procesowego wynika z § 12 ust. 2 (w brzmieniu obowiązującym w dniu wniesienia pozwu) Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2002 r., Nr 163, poz. 1348 ze zm.) i wynosi w przypadku sprawy o świadczenie pieniężne z ubezpieczenia społecznego 60 zł. Do kosztów procesu należy także zaliczyć opłatę skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł. Zatem z tytułu kosztów procesu K. F. od Szefa Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego w S. należy się kwota 77 zł, o czym orzeczono w pkt. III wyroku.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3.(...)